

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ БЕРДЯНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського
державного
педагогічного університету

від 02 вересня 2021 року
(протокол № 1)

**КЛІНІЧНА ПРАКТИКА З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ
ЕРГОТЕРАПІЇ ПРИ ПОРУШЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ
ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ**

(назва освітнього компоненту)

**ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни**

підготовки бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
(шифр і назва спеціальності)

**Освітньо-професійна програма
«Фізична терапія, ерготерапія у травматології та ортопедії»**

Бердянськ 2021

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Віталій ОСІПОВ, доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації, кандидат наук з фізичного виховання та спорту (24.00.03 фізична реабілітація)

Ірина РАСТОРГУЄВА, старший викладач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації

Анастасія ЄФІМОВА, старший викладач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету “ 20 ” серпня 2021 року, протокол № 1.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни **«Клінічна практика з фізичної терапії ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату»** складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) та освітньої програми підготовки бакалаврів галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапії», а також у відповідності з наступними нормативними документами:

- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, національний стандарт України «Системи управління якістю» ДСТУ ISO 9001:2009
- Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» для спеціальності 227 «Фізична реабілітація», затвердженого Вченою радою БДПУ від 24.04.2019, протокол №9;
- Вимоги Директиви Європейського союзу щодо визнання професійних кваліфікацій від 2005 року (№ 2005/36/ЄС з поправками Директиви Європейського союзу № 2013/55/ЄС);
- Наказ МОН України від 16.10.2009 за №943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи»;
- Положення «Про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті», затвердженого Вченою радою БДПУ від 26 грудня 2019 року (протокол № 6);
- Положення «Про проведення практики студентів Бердянського державного педагогічного університету», затвердженого наказом ректора №198 від 26.12.2013;
- Положення «Про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті»;
- Положення «Про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Бердянського державного педагогічного університету».

Навчальна дисципліна **«Клінічна практика з фізичної терапії ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату»** – є однією з базових дисциплін, що формує систему фундаментальних умінь, які є складовими загальних та спеціальних компетентностей, визначають професійну діяльність фахівця у галузі охорони здоров'я, зокрема бакалаврів фізичної терапії, ерготерапії. Вивчення дисципліни сприяє розширенню світогляду спеціалістів, підвищує їх теоретичний та

практичний рівень, формує базу для подальшого управління процесом фізичного терапії, ерготерапії.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Клінічна практика з фізичної терапії ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату» є загальні закономірності управління процесом фізичної терапії пацієнтів з порушеннями опорно-рухового апарату.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна базується на попередньо вивчених дисциплінах та інтегрується з такими навчальними дисциплінами, як: «нормальна анатомія», «загальна фізіологія», «Біологічна хімія нормальна та рухової активності», «Фізіологія рухової активності», «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії», «Професійна етика та деонтологія», «Педагогіка та психологія», «Теорія і методика фізичного виховання», «Ознайомча практика за профілем майбутньої спеціальності», «Основи кардіології та пульмонології», «Пропедевтика внутрішніх хвороб», «Терапевтичні вправи», «Преформовані фізичні чинники», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Клінічна практика з фізичної терапії, ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату» – є досягнення інтегративних кінцевих програмних результатів навчання, визначених у Стандарті МОН та освітньо-професійній програмі підготовки фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, створення фундаментальної практичної бази, яка є основою для використання засобів фізичної терапії, ерготерапії для гармонічного розвитку людини, зміцнення здоров'я, терапії і профілактики захворювань, самоствердження і самопізнання.

1.2. Основні завдання дисципліни «Клінічна практика з фізичної терапії, ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату»:

- сформувані у студентів систему практичних умінь та навиків із застосування засобів фізичної терапії, ерготерапії, які визначають рівень їх професійної компетентності;

- навчити майбутнього спеціаліста інтегрувати знання, одержані в процесі теоретичного навчання, а також знаходити шляхи реалізації міжпредметних зв'язків в практичній діяльності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких фахових компетентостей:

Інтегральна: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Перелік загальних компетентностей та відповідних їм шифрів:

ЗК01.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК03.	Навички між особистою взаємодією.
ЗК04.	Здатність працювати в команді.
ЗК 05.	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК 08.	Здатність планувати та управляти часом.
ЗК 10.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 11.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 13.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 14.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 15.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Перелік спеціальних (фахових) компетентностей та відповідних їм шифрів:

СК 01.	Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я
СК 02.	Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03.	Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.
СК 04.	Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
СК 05.	Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
СК 06.	Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати
СК 07.	Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
СК 08.	Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
СК 09.	Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
СК 10.	Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.
СК 11.	Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
СК 13.	Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/ догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
СК 14.	Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

Та демонструвати такі програмні результати навчання (ПР):

ПР 1.	Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
-------	---

ПР 3.	Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
ПР 4.	Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
ПР 6.	Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.
ПР 7.	Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
ПР 8.	Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
ПР 9.	Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії
ПР 10.	Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.
ПР 11.	Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.
ПР 12.	Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
ПР 13.	Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
ПР 14.	Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
ПР 15.	Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
ПР 16.	Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 17.	Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
ПР 18.	Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 6/180 (кредитів ЄКТС/години).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Термін вивчення навчальної дисципліни здійснюється студентами на 3 курсі в II семестрі.

Форма навчання – денна.

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-трансферною системою. Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS, які зараховуються студентам при успішному засвоєнні ними відповідного модуля (залікового кредиту). Кредитно-трансферна система організації навчального процесу вимагає від студентів сумлінного систематичного вивчення дисципліни впродовж навчального року.

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:

- а) практичні заняття,
- б) самостійна робота студентів (СРС).

Тематичні плани практичних занять та СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу змістового модулю.

П р а к т и ч н і з а н я т т я передбачають оцінювання отриманих студентом практичних вмінь та навичок шляхом індивідуального (усного або письмового опитування), вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, встановлення ступеню засвоєння практичних навичок. Загальна оцінка є комплексною.

С а м о с т і й н а р о б о т а студентів передбачає підготовку до практичних занять; огляд навчально-методичної та наукової літератури; знайомство з нормативними документами; відпрацювання практичних навичок.

ПЛАН
проходження клінічної практика з фізичної терапії, ерготерапії при
порушенні діяльності опорно-рухового апарату

Методика реабілітаційного втручання при ушкодженнях плечового поясу і верхніх кінцівок.

Розробити комплекс заходів фізичної терапії при ушкодженнях плечового поясу і верхніх кінцівок. Засоби фізичної терапії при ушкодженні області ліктьового суглоба. Засоби фізичної терапії при ушкодженнях дистального сегмента променевої кістки. Засоби фізичної терапії при ушкодженнях кисті. Засоби фізичної терапії при переломах ключиці. Засоби фізичної терапії при переломах лопатки.

Методика реабілітаційного втручання при ушкодженнях нижніх кінцівок та кісток таза.

Розробити комплекс заходів фізичної терапії при ушкодженнях нижніх кінцівок та кісток таза. Засоби фізичної терапії при ушкодженнях гомілковостопного суглоба. Засоби фізичної терапії при ушкодженнях стопи. Методика застосування механо та працетерапії при розривах лобкового зчленування і переломах переднього півкільця таза. Методика застосування механо та працетерапії при ушкодженні дна і краю вертельної западини.

Методика реабілітаційного втручання при травмах хребта.

Розробити комплекс заходів фізичної терапії при травмах хребта. Методика застосування механо та працетерапії при ушкодженнях шийного відділу хребта. Методика застосування механо та працетерапії при ушкодженнях тіл грудних та поперекових хребців.

Методика реабілітаційного втручання при травмах грудної клітки та політравмах.

Розробити комплекс заходів фізичної терапії при травмах грудної клітки та політравмах. Методика застосування механо та працетерапії при пораненнях грудної клітки. Методика застосування механо та працетерапії при закритих ушкодженнях серця. Методика застосування механо та працетерапії при множинних і поєднаних травмах.

Методика реабілітаційного втручання при порушеннях постави.

Розробити комплекс заходів фізичної терапії при порушеннях постави. Методика використання рухливих ігор при порушеннях постави у дошкільнят. Методика використання рухливих ігор при порушеннях постави у школярів.

Методика реабілітаційного втручання при функціональній недостатності стоп, плоскостопості, статичних деформаціях нижніх

кінцівок.

Розробити комплекс заходів фізичної терапії при функціональній недостатності стоп, плоскостопості, статичних деформаціях нижніх кінцівок. Методика використання рухливих ігор при функціональній недостатності стоп та плоскостопості у дошкільнят. Методика використання рухливих ігор при функціональній недостатності стоп та плоскостопості у школярів. Працетерапія (завдання, види робіт); Механотерапія (початок застосування, завдання, види апаратів).

Методика реабілітаційного втручання при сколіозах.

Розробити комплекс заходів фізичної терапії при сколіозах. Методика використання рухливих та спортивних ігор при сколіозах у дошкільнят. Методика використання рухливих та спортивних ігор при сколіозах у школярів.

Методика реабілітаційного втручання при артритах та артрозах.

Розробити комплекс заходів фізичної терапії при артритах та артрозах. Засоби фізичної терапії при артритах. ТВ (місця проведення, завдання, форми, методика); Лікувальний масаж (початок застосування, завдання, види, прийоми); Фізіотерапія (початок застосування, завдання, види); Працетерапія (завдання, види робіт); Механотерапія (початок застосування, завдання, види апаратів).

Методика реабілітаційного втручання при остеохондрозі шийного та грудного відділу хребта

Розробити комплекс заходів фізичної терапії при остеохондрозі шийного та грудного відділу хребта. Працетерапія (завдання, види робіт); Механотерапія (початок застосування, завдання, види апаратів).

Методика реабілітаційного втручання при остеохондрозі поперекового відділу хребта

Розробити комплекс заходів фізичної терапії при остеохондрозі поперекового відділу хребта. Працетерапія (завдання, види робіт); Механотерапія (початок застосування, завдання, види апаратів).

Рекомендована література

Базова

1. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник / І М Григус. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 170 с.
2. Козак Д.В. Лікувальна фізична культура: посібник / Д.В. Козак, Н.О. Давибіда. Тернопіль: ТДМУ, 2018. 108 с.
3. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В. Б. Самойленко, Н. П. Яковенко, І. О. Петряшев та ін. 2-е видання. К. : Медицина, 2018. 464 с.
4. Медична та соціальна реабілітація: навчально-метод. посібник / С. С.

Сапункова, Л. О. Піц, А. Ф. Гутніцька та інші. К. : Медицина, 2018. 280 с.

5. Осіпов В.М. Фізична реабілітація при дисфункціональних порушеннях в організмі людини : монографія / В.М. Осіпов, О.М. Осіпова, В.В. Орловська. Донецьк: Ландон-XXI, 2013. 511 с.

6. Осіпов В.М. Лікувальна фізична культура: навчальний посібник / В.М.Осіпов. Бердянськ: Видавець Ткачук О.В, 2013. 158 с.

7. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчук, Д.В.Вакуленко; за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. Тернопіль: ТДМУ, 2019. 372 с.

8. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник + DVD-ROM / за ред. проф. О. Г. Яворського. 5-е видання. К. : Медицина, 2018. 552 с.

9. Реабілітаційний масаж: підручник / Л. О. Вакуленко [та ін.]. Тернопіль: ТДМУ "Укрмедкнига", 2018. 522 с.

10. Яковенко, Н.П. Фізіотерапія: підручник / Н.П. Яковенко, В.Б. Самойленко. 2-е видання. К. : Медицина, 2018. 258 с.

Допоміжна

1. Герцик А. М. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату: монографія / Андрій Мирославович Герцик; Львів. держ. ун-т фізичної культури. – Львів: ЛДУФК, 2018. 387 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/19677>

2. Ерготерапія. Підручник для студентів бакалаврського напрямку підготовки «Ерготерапія» на 1-у медичному факультеті Карлового університету / Швесткова О, Свєцена К. та кол. перекл. з чеської, Київ, 2019. 196 с.

3. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.П. Юшковська. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. 234 с.

4. Лечебная физическая культура: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений / С.Н.Попов, Н.М.Валеев, Т.С.Гарасева и др.; Под ред. С.Н. Попова. М.: Издательский центр «Академия», 2004. 416 с.

5. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я: МКФ / пер. з англ. ВООЗ 2001 р. МОЗ України. Київ, 2018. 259 с.

6. Мухін В.М. Фізична реабілітація: підручник / В.М. Мухін. 3-те вид., переробл. та доповн. К.: Олімпійська література, 2009. 488 с.

7. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації: навч. посіб. / Т.Бойчук, М.Голубєва, О.Левандовський, Л.Войчишин. Л.: ЗУКЦ, 2010. 240 с.

8. Фізіотерапія. Підручник для студентів бакалаврського напрямку підготовки «Фізіотерапія» на 1-у медичному факультеті Карлового університету / Швесткова О, Сладкова Петра та кол. перекл. з чеської, Київ, 2019. 196 с.

9. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: Підручник для студентів і

лікарів / За заг. ред. В. М. Сокрута. Краматорськ: Каштан, 2019. 480 с.

10. https://new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/kaf/kaf_sportmed/04.1.%20Navhalno_metod_literatura/01.1%20Fizichna_reabilitaziy_sport_med/Fisyhna%2C%20reabilitaziyna%20sportmedyz.pdf

11. Лікувальна фізична культура при захворюваннях органів дихання : анот. бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 27 с. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/239>

12. Лікувальна фізична культура при захворюваннях серцево-судинної системи : анот. бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 27 с. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/294>

13. Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи : анот. бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 111 с. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/826>

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю
- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)

- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта ерготерапевтом при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення функцій суглобів та кісток
- порушення рівноваги та координації
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- візуальна аналогова шкала болю
- огляд
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- тести на визначення м'язової витривалості
- тести на рівновагу та координацію
- тести для оцінки довільних рухових функцій
- оцінювання стану кукси

2. Опитування з метою вибору і (обґрунтування) використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим

потребам

та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки

виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

3. Складання комплексу терапевтичних втручань при окремих захворюваннях опорно-рухового апарату.

Питання для індивідуальної роботи

Фізична реабілітація при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату

1. Засоби фізичної реабілітації при артритах.
2. Шляхи реабілітації при деформуючих артрозах в лікарняний і післялікарняний періоди.
3. Фізична реабілітація при остеохондрозі хребта.
4. Прушення постави у сагітальній і фронтальній площинах. Засоби реабілітації при порушеннях постави.
5. Засоби реабілітації при сколіозі.
6. Діафізарні переломи плечової кістки, засоби реабілітації.
7. Переломи кісток передпліччя. Шляхи реабілітації.
8. Шляхи реабілітації при переломах шийки стегна.
9. Переломи кісток гомілки. Шляхи реабілітації.
10. Засоби реабілітації при переломах кісток гомілковостопного суглоба.
11. Фізична реабілітація при компресійних переломах грудних і поперекових хребців у післялікарняний період.
12. Фізична реабілітація при переломах кісток тазу в післялікарняний період.
13. Лікувальна фізкультура і масаж при запальних явищах у стоматологічній клініці.
14. Особливості фізичної реабілітації при травмах опорно-рухового апарату у спортсменів.
15. Фізична реабілітація при ампутаціях нижніх кінцівок у післяопераційний період.
16. Комплекс лікувальної гімнастики для дітей шкільного віку із сколіозом I-II ступеня.
17. Комплекс спеціальних вправ при плоскостопості.
18. Орієнтовний комплекс вправ при діафізарному переломі стегна під час скелетного

втягання в I періоді.

19. Орієнтовний комплекс вправ при компресійному переломі хребта. Фізична реабілітація у геронтології

20. Старіння і старість, біологічний вік. Особливості комплексної реабілітації в геронтології.

Фізична реабілітація у педіатрії

1. Анатомо-фізіологічні особливості дітей різного віку.

2. Фізична реабілітація дітей з вродженою м'язовою кривошиєю. Комплекс вправ ЛФК.

3. Реабілітація дітей з вродженою дисплазією кульшового суглобу і вивиху стегна. Комплекси вправ ЛФК.

4. Клишоногість. Засоби реабілітації. Комплекси вправ ЛФК.

5. Реабілітація дітей хворих на рахіт. Комплекси спеціальних вправ і масажу в різні періоди.

6. Реабілітація недоношених дітей. Комплекс вправ ЛГ.

7. Реабілітація дітей при частих вірусних інфекціях і їх ускладненнях.

8. Фізична реабілітація при захворюваннях і ушкодженнях нервової системи і порушеннях психомоторного розвитку.

9. Засоби реабілітації дітей, хворих на ревматизм. Комплекс спеціальних вправ ЛГ.

10. Реабілітація дітей з вадами серця. Комплекс спеціальних вправ ЛГ.

11. Засоби реабілітації дітей, хворих на пневмонію. Комплекси спеціальних вправ ЛГ.

12. Засоби реабілітації при різних порушеннях постави у дітей. Комплекс спеціальних вправ ЛГ.

13. Засоби реабілітації дітей, хворих на сколіоз. Комплекси спеціальних вправ ЛГ.

14. Засоби фізичної реабілітації при переломах кісток кінцівок. Комплекс спеціальних вправ ЛГ.

15. Засоби реабілітації при опіках різного ступеню. Комплекс спеціальних вправ ЛГ.

16. Засоби реабілітації при обмороженні. Комплекс спеціальних вправ ЛГ.

Комплекси спеціальних вправ ЛГ.

Реабілітаційний масаж

1. Реабілітаційний масаж при сколіозі.

2. Реабілітаційний масаж при артриті та артрозі колінного і кульшового суглобів.

3. Реабілітаційний масаж при переломах кісток верхньої кінцівки.

4. Реабілітаційний масаж при переломах кісток нижньої кінцівки.
5. Реабілітаційний масаж при остеохондрозі хребта.
6. Реабілітаційний масаж при переломах хребта.
7. Масаж при невриті лицьового нерва.
8. Реабілітаційний масаж при попереково-крижовому радикуліті (люмбаго).
9. Реабілітаційний масаж при наслідках порушення мозкового кровообігу.
10. Реабілітаційний масаж при в'ялих і спастичних паралічах.
11. Реабілітаційний масаж при гіпертонічній хворобі.
12. Реабілітаційний масаж при хронічній пневмонії.
13. Реабілітаційний масаж при бронхіальній астмі.
14. Масаж при захворюваннях печінки і жовчного міхура.
15. Методика класичного і точкового масажу при імпотенції у чоловіків.
16. Сегментарно-рефлекторний масаж при гінекологічних захворюваннях.
17. Реабілітаційний масаж хворих на цукровий діабет.
18. Методика реабілітаційного масажу при мікротравмах у спортсменів.
19. Реабілітаційний масаж при міалгії та міозиті.
20. Реабілітаційний масаж при дитячому церебральному паралічі.

4. Методи навчання:

1) *За джерелами передачі й характером сприйняття інформації :*

- ✓ словесні: пояснення, розповідь, лекція, бесіда;
- ✓ наочні: ілюстрування, демонстрування, спостереження;
- ✓ практичні: фізичні вправи, практичні роботи, дослідні роботи.

2) *Методи стимулювання навчальної діяльності:*

- ✓ навчальна дискусія – суперечка, обговорення будь-якого питання з навчального матеріалу;
- ✓ створення клінічної ситуації в процесі викладання навчального матеріалу – використання клінічних випадків.

3) *Методи контролю і самоконтролю у навчанні:*

- ✓ усний контроль;
- ✓ письмовий контроль;
- ✓ тестовий контроль.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання –
диференційований залік

6. Система оцінювання:

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)